

С Т А Н О В И Щ Е

От доц. д-р Иван Димитров Кръстев, член на научно жури
за присъждане на ОНС “Доктор”
ПН 3.2. “Психология” „Педагогическа и възрастова психология“

На дисертационния труд:

„УПРАЖНЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИ УМЕНИЯ И ОСОБЕНОСТИ НА
ЛИЧНОСТТА ПРИ НАЧАЛНИ УЧИТЕЛИ“

С автор: Стергияни Георгиос Зигопулу – докторант в Катедра
“Психология”, към Философски факултет – ЮЗУ “Неофит Рилски”

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА И ДИСЕРТАЦИЯТА

Процедурата и представеният комплект материали са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, както и с Правилника за развитие на академичния състав на Югозападния университет „Неофит Рилски“. Стергияни Зигопулу е изпълнила всички дейности от индивидуалния си план и е отчислена с право на защита.

Представеният за становище дисертационен труд на тема „Упражняване на социални умения и особености на личността при начални учители“ изследва актуална и малко изследвана тема - социалната компетентност на учителите, известна още като „умения с хората“. По-голямата част от работата на учителите е свързана с осигуряване на обучение и подкрепа в клас, които са фундаментално социални процеси. Учителят трябва да наблюдава и участва в социалната динамика на класната стая, да насърчава и предоставя социални възможности и да поддържа междуличностно взаимодействие със своите ученици, родителите на учениците и други учители, но в същото време психологическите и педагогически изследвания в тази посока са оскъдни.

Дисертационният труд е с общ обем от 165 страници. Изложението е илюстрирано с 6 фигури и 44 таблици. Списъкът с ползвана литература включва 282 заглавия и 17 интернет източника

(сайтове, доклади, статии в периодичния печат и нормативни документи, достъпни онлайн).

В структурно отношение дисертационният труд се състои от увод, три глави, обобщение на получените резултати, заключение, препоръки, научни приноси, литература и приложения. Отделните части на текста са в балансирано съотношение помежду си и следват логическата линия на изследването.

В увода е обоснована актуалността на темата, дефинирани са предметът и обектът на изследването, формулирани за изследователските въпроси и произтичащите от тях цел.

Първа глава е посветена на изясняване на теоретичните въпроси, свързани изясняване на същността на социалните умения, която правилно докторантката дефинира като способността личността да се свързва ефективно с хората, да разпознава и да реагира по подходящ начин на социални сигнали и да използва уникалната си позиция, като избягва междуличностни спорове и поддържа последователност както в основни, така и в сложни ситуации. Засегнати са значими въпроси, свързани с умения, свързани с идентифицирането на работни цели, гъвкавост и адаптивност, мотивация, учене за учене, способност за разпознаване на приложимостта на работни правила и ценности, зачитане на съществуващи правила и йерархични нива и управление на отговорности; умения, свързани с комуникацията и управлението на комуникационните процеси, самоконтрол и управление на стреса, работа в екип, разбиране на нуждите на другите, лидерство, управление на конфликти и интеркултурно съзнание; иновации, креативност и умения за критично мислене.

Идеята на тази част от дисертационния труд е да отрази и интерпретира коректно достиженията на научната мисъл, свързани с изследвания проблем.

Втора глава започва с изясняване изследователска обосновка на научното изследване, с плавен преход към извеждане на целта, задачите, хипотезите, изследваните лица. Представени са процедурата и методологическият инструментариум, който

съответства на поставената основна цел и задачи. Приложени са следните анализи: дескриптивна статистика за изчисляване на средноаритметични и средноквадратични стойности, пресмятане на дялове и проценти, изчисляване на коефициент на асиметрия на извадките. Статистически методи за проверка на хипотези включва: U-критерий на Ман-Уитни, Тест на Кръскал Уолис, Т-тест на Стюдънт, параметричен дисперсионен анализ (ANOVA), корелационен анализ (Пиърсън), айтем анализ, коефициент на съгласуваност – α на Кронбах.

В трета глава са анализирани резултатите от проведеното изследване. Резултатите са обработени с програмата за статистическа обработка IBM SPSS Statistics и са представени таблично и графично чрез програмата за електронни таблици Microsoft Excel, част от пакета MS Office. Данните от проведените изследвания са представени в 44 таблици и 6 графики. Налице е сериозно отношение към обработката на данните за доказване или отхвърляне на издигнатите хипотези.

Коментират се множество различия и зависимости, както и задълбочена лична позиция при тълкуването на установените закономерности. Във връзка с издигнатите хипотези се установява, че има разлики в личностните характеристики на учителите, които показват високи социални умения, като по-екстравертните учители показват малко, но статистически значимо увеличение на комуникационните, междуличностните, лидерските и политическите умения. В същата посока се разкрива, че високата екстравертност при учителите в началното училище е довела до – по ред на величината от най-високите към най-ниските – по-високи лидерски умения на политическите умения; междуличностни умения; и комуникационни умения.

Заключението обобщава основните изводи и препоръки и дава насоки за провеждането на по-нататъшни изследвания, за да се идентифицират адекватно ефектите от демографските и професионалните характеристики, както и личностните черти на учителите, върху представянето им на меки умения, особено при учителите в началното училище.

2. ПРИНОСИ

Основен принос на дисертационния труд е това, че той доказва зависимостите между личностните характеристики, социалните умения и специфичните образователни практики, чрез които педагогът може да се ориентира в процеса на развитието на жизненоважни способности у децата, чиито ефекти ще бъдат очевидни през целия им живот. Получените данни, изводите и препоръките биха могли да бъдат използвани, както от психолози, консултанти, педагози, социални работници, така и от родители, възпитатели и организации с предметна дейност в сферата на младежта. В чисто теоретичен план, предложеният модел може да послужи за база и на бъдещи изследвания в тази област.

3. АВТОРЕФЕРАТ

Авторефератът отразява коректно съдържанието на разработката. Списъкът с публикации се състои от четири заглавия, които са свързани с темата на дисертационния труд и са достатъчно на брой, за да свидетелстват, че значима част от резултатите от изследването са представени пред академичната общност.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Във основа на гореизложеното давам изцяло положителна оценка на представения за обсъждане дисертационен труд, разработен от докторантката Стергяни Зигопулу и считам, че отговаря на всички изисквания предявявани към разработки за придобиването на ОНС „доктор”. На основата на безспорните достойнства на труда и приносите на докторската дисертация, давам положителна оценка и гласувам с ДА за присъждане на ОНС „доктор” на Стергяни Георгиос Зигопулу в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“.

07.02.2024 г.

Рецензент:.....

Доц. д-р Иван Кръстев

O P I N I O N

By Assoc. Prof. Ivan Dimitrov Krastev, PhD, member of the scientific jury
for awarding the Educational and Scientific Degree "Doctor"
Professional field 3.2. "Psychology" "Pedagogical and age psychology"

On the dissertation:

“SOCIAL SKILLS PERFORMANCE AND PERSONALITY FEATURES AMONG
PRIMARY SCHOOL TEACHERS”

With author: Stergiani Georgios Zigopoulou - doctoral student in the
Department of Psychology, at the Faculty of Philosophy – “Neofit Rilski” University

1. GENERAL PRESENTATION OF THE PROCEDURE AND THE DISSERTATION

The procedure and the presented set of materials are in accordance with the requirements of the RASRB and the Regulations for its application, as well as with the Regulations for the development of the academic staff of the Southwest University "Neofit Rilski". Stergiani Zigopoulou has fulfilled all the activities of her individual plan and has been discharged with the right of defence.

The dissertation submitted for opinion on the topic “Social skills performance and personality features among primary school teachers” explores a current and under-researched topic - teachers' social competence, also known as 'people skills'. Much of the work of teachers is concerned with providing instruction and support in the classroom, which are fundamentally social processes. The teacher must observe and participate in the social dynamics of the classroom, promote and provide social opportunities, and maintain interpersonal interaction with his students, students' parents, and other teachers, but at the same time, psychological and pedagogical research in this direction is scarce.

The dissertation has a total volume of 165 pages. The presentation is illustrated with 6 figures and 44 tables. The bibliography includes 282 titles and 17 Internet sources (websites, reports, periodical articles, and regulatory documents available online).

Structurally, the dissertation consists of an introduction, three chapters, a summary of the obtained results, a conclusion, recommendations, scientific contributions, literature and appendices. The individual parts of the text are in a balanced relationship with each other and follow the logical line of the study.

In the introduction, the topicality of the topic is justified, the subject and the object of the research are defined, the research questions and the resulting goals are formulated.

The first chapter is devoted to clarifying the theoretical issues related to clarifying the essence of social skills, which the doctoral student correctly defines as the ability of a person to connect effectively with people, to recognize and respond appropriately to social signals and to use his unique position. avoiding interpersonal disputes and maintaining consistency in both basic and complex situations. Significant skills issues related to identifying work goals, flexibility and adaptability, motivation, learning to learn, ability to recognize the applicability of work rules and values, respect for existing rules and hierarchical levels, and management of responsibilities are affected; skills related to communication and management of communication processes, self-control and stress management, teamwork, understanding the needs of others, leadership, conflict management and intercultural awareness; innovation, creativity and critical thinking skills.

The idea of this part of the dissertation work is to correctly reflect and interpret the achievements of scientific thought related to the studied problem.

The second chapter begins with clarifying the research rationale of the scientific study, with a smooth transition to deducing the purpose, tasks, hypotheses, the researched persons. The procedure and the methodological toolkit are presented, which corresponds to the set main goal and tasks. The following analyzes were applied: descriptive statistics for

calculation of arithmetic mean and root mean square values, calculation of shares and percentages, calculation of coefficient of asymmetry of the samples. Statistical methods for testing hypotheses include: Mann- Whitney U- test, Kruskal -Wallis test, Student's T-test , parametric variance analysis (ANOVA), correlation analysis (Pearson), item analysis, Cronbach 's α coefficient of agreement .

In the third chapter, the results of the conducted research are analyzed. The results were processed with the statistical processing program IBM SPSS Statistics and presented tabular and graphically using the spreadsheet program Microsoft Excel, part of the MS Office package. The data from the conducted studies are presented in 44 tables and 6 graphs. There is a serious attitude towards processing the data to prove or reject the raised hypotheses.

Many differences and dependencies are commented on, as well as a deep personal position in the interpretation of established regularities. In relation to the raised hypotheses, it is found that there are differences in the personality characteristics of teachers who show high social skills, with more extroverted teachers showing a small but statistically significant increase in communication, interpersonal, leadership and political skills. In the same direction, it was revealed that high extroversion in primary school teachers led to – in order of magnitude from the highest to the lowest – higher leadership skills of political skills; interpersonal skills; and communication skills.

The conclusion summarizes the main findings and recommendations and provides directions for further research to adequately identify the effects of demographic and professional characteristics, as well as teacher personality traits, on their performance of soft skills, particularly among primary school teachers.

2. CONTRIBUTIONS

The main contribution of the dissertation work is that it proves the dependencies between personal characteristics, social skills and specific educational practices, through which the educator can navigate the process of developing vital abilities in children, the effects of which will be evident throughout their lives. The obtained data, conclusions and recommendations could be used by psychologists, consultants, educators,

social workers, as well as by parents, educators and organizations with subject activity in the field of youth. In purely theoretical terms, the proposed model can serve as a basis for future research in this area.

3. ABSTRACT

The abstract correctly reflects the content of the development. The list of publications consists of four titles that are related to the topic of the dissertation and are sufficient in number to testify that a significant part of the research results have been presented to the academic community.

4. CONCLUSION:

Based on the above, I give a completely positive assessment of the dissertation work presented for discussion, developed by the doctoral student Stergiani Zigopoulou and I consider that it meets all the requirements for developments for the acquisition of the EDS "doctor". On the basis of the indisputable merits of the work and the contributions of the doctoral dissertation, I give a positive assessment and vote with YES for the awarding of the ESD "Doctor" to Stergiani Georgios Zigopoulou in the field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.2. Psychology, doctoral program "Pedagogical and Age Psychology".

Blagoevgrad
07.02. 2024

Opinion by:.....
Assoc. Prof. Ivan Krastev, PhD